

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE**

KEREITI YA 11

PUDUNGWANA 2017

SESOTHO PUO YA LAPENG – PAMPIRI YA 3

MATSHWAO: 100

NAKO: 2½ dihora

* I S E S H L 3 *

Pampiri ena e na le maqephe a 5.

DITAELO HO MOHLAHLOBUWA

1. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO tse PEDI, e leng:

KAROLO YA A:	Moqoqo	(50)
KAROLO YA B:	Ditema tsa kgokahano tse 2	(2 x 25) (50)

2. Araba potso e le NNGWE KAROLONG ya A le dipotso TSE PEDI KAROLONG YA B.
3. Araba dipotso TSOHLE ka SESOTHO.
4. Qala potso e NNGWE le e NNGWE leqepheng le LETJHA.
5. Etsa moralo wa tema e nngwe le e nngwe (ka ho etsa mmapa wa monahano/daekeramo/tjhate e bontshang tatelano ya mehopolo kapa lenane la dintilha tseo o tleng ho ngola ka tsona). Ha o qetile, bala tema hape ho hlaola diphoso. Meralo e hlahiswe QALONG ya tema ka nngwe.
6. Meralo e totobatswe hantle hore ke meralo.
7. O eletswa ho sebedisa nako ka mokgwa ona:
- Metsotso e 80 ho araba KAROLO YA A.
  - Metsotso e (35 x 2) ho KAROLO YA B.
8. Nomora dikarabo tsa hao jwalo feela ka ha di nomorilwe dipotsong.
9. Sehlooho se se ke sa balellwa e le karolo ya palo ya mantswe.
10. Ngola ka mongolo o makgethe o balehang.

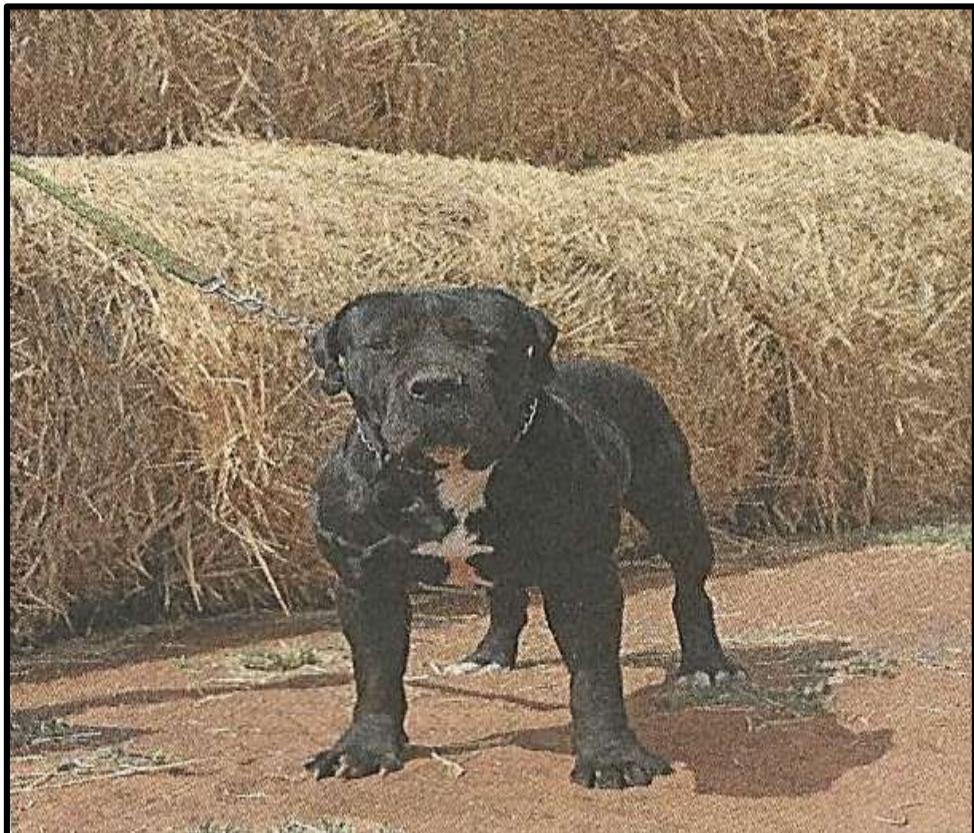
KAROLO YA A: MOQOQO

POTSO YA 1

Kgetha sehlooho kapa setshwantsho SE LE SENG ebe o ngola moqoqo wa bolelele ba mantswe a 400–450 (dikahare feela). Ebang o kgetha setshwantsho ngola o itshetlehile ka mohopolo o qholotswang ke setshwantsho maikutlong a hao mme o iqapele sehlooho sa hao. Se lebale ho etsa moralo le ho hlaola diphoso.

1.1	Motho eo ke lakatsang ho tshwana le yena bophelong ba ka.	[50]
1.2	Ha monna a hlokahetse mosadi o tshwanelo ho nyalwa ke moena wa monna eo. Dumellana kapa o hanane le mohopolo ona.	[50]
1.3	Mantswe a sebui sa moketjaneng oo a nthuta hore ke tshwanelo ho itshepa.	[50]
1.4	Ka nnete Afrika Borwa ke naha ya tokoloho/demokerasi.	[50]
1.5	Mafu/malwetse a mangata a mehleng ena a etswa ke mokgwa oo re phelang ka ona le dijo tseo re di jang.	[50]
1.6	Letsatsi la dithhodisano tsa dipapadi.	[50]
1.7	Boha ditshwantsho tsena tse ka tlase. Kgetha SE LE SENG o nto ngola moqoqo o itshetlehileng mohopolong wa sehlooho o qholotswang ke setshwantsho seo maikutlong a hao. Iqapele sehlooho sa hao. Se lebale ho etsa moralo le ho hlaola diphoso moqoqong wa hao.	

1.7.1

[Setshwantsho sena se qotsitswe ho *FARMER'S WEEKLY*, 30 Tshitwe 2016]

1.7.2

[Setshwantsho se qotsitswe ho Move 21 Tshitwe 2016] [50]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO

POTSO YA 2

Kgetha ditema tse PEDI mme o ngole tema ya bolelele ba mantswe a 180–200 (dikahare feela) temeng ka NNGWE. Hopola ho etsa moralo, o boele o lekole ditema tsa hao botjha ho hlaola diphoso.

2.1 NALANE YA BOPHELO BA MOFU/OBITJHUARI

Lelapa la boreneng le o kopile ho le ngolla nalane ya bophelo ba morena wa motse wa heno eo o neng o hola le yena. Ngola nalane ya bophelo ba morena.

[25]

2.2 LENANETSAMAISO LE METSOTSO YA KOPANO

Ngola lenanetsamaiso le metsotso ya kopano ya mokgatlo wa baahi o shebaneng le tokiso ya mmila.

[25]

2.3 LENGOLO LA SETSWALLE/SETLWAEDI

Ngwana wa rangwane wa hao o fetile dithuto tsa Dipalo le Saense ka dinaledi. Mo ngolle o mo thoholetse, o mo lakaletse mahlohonolo.

[25]

2.4 TEKOLOKAKARETSO

Ngola tekolokakaretso ya buka eo o kileng wa e bala, ya o fa molaetsa wa bohlokwa kapa thuto.

[25]

2.5 PUO

Ngola puo eo o e hlophiseditseng kopano ya pele ya selemo ya ho kgothatsa le ho eletsa barutwana ba sa pasang mafelong a selemo se fedileng.

[25]

2.6 LENGOLO LA SEMMUSO

Ngolla Mosuwehlooho wa sekolo sa heno o mo hlokomedise ka mefuta ya botlokotsebe eo a sa e elelweng moo sekolong, o mo fe le dikeletso.

[25]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B (25 x 2): 50
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 100